

İslam'da Kadın *Women in Islam*

GÜL RABİA AVCI

Malatya İnönü Üniversitesi,
İlahiyat Fakültesi, Lisans Öğrencisi.
Malatya, Türkiye
Malatya İnönü University,
Faculty of Theology, Undergraduate Student
Malatya, Turkey

Türü: Makale

ORCID 0000-0002-7780-4950

gulrabiaavci02@gmail.com

Geliş Tarihi: 3 Aralık 2021 | **Yayın Tarihi:** 21 Aralık 2022

7. Makale

Atıf/Citation: Avcı, G. R. (2022). "İslam'da Kadın". *Genç Atebe Dergisi* 3, 45-48

Özet

İslam dini, Allah tarafından huzur ve barış dolu bir hayatı insanlara sunmak için gönderilmiş ilahî bir dindir. İslâm adaleti tesis etmek adına kadın ve erkeğe birbirlerini tamamlayacak şekilde haklar tanımıştır. Böylelikle Allah katında kul olarak kadın ve erkek arasında hiyerarşik bir düzen söz konusu değildir. Ancak cahiliye devrinin toplum yapısı ve hâkim zihniyeti bize durumun tam tersini göstermektedir. İslam dini cahiliye devrinin kadın anlayışını değiştirip kadına hak ettiği değeri vermiştir. İslam'da kadın değerlidir. Peygamber Efendimiz (s.a.s) kadınlara karşı çok nazik davranmıştır. Bunun yanında kendilerine dokunabilecek türlü kötülüklerden onları korumak adına hem kendisi hassas davranmış hem de bu konuda ashabına sık sık telkinlerde bulunmuştur. Kadınlara iyi davranılması konusunda erkekleri uyarmıştır. Veda Hutbesinde de kadınlardan Allah'ın emaneti olarak bahsetmiştir. Bizler de Allah'ın emanetine sahip çıkmalı; kadınlara hak ettikleri sevgi, saygı ve değeri vermeliyiz. Bu çalışmada öncelikle cahiliye döneminin kadın anlayışı ele alınmakta, ardından İslam'ın kadın anlayışından bahsedilmekte ve Hz. Muhammed'in (s.a.s) kadınlar hakkındaki görüşlerine değinilmektedir. İslam'ın kadına bakışı detaylı olarak ele alınıp bu anlayış cahiliye döneminin kadın anlayışı ile mukayese edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, İslam, Cahiliye Dönemi, Eşitlik, Sevgi, Saygı.

Abstract

The religion of Islam is a divine religion sent by Allah to offer people a life of peace and tranquility. In order to establish justice, Islam gave rights to men and women to complement each other. Thus, there is no hierarchical order between men and women as servants in the sight of Allah. However, the social structure and dominant mentality of the age of ignorance show us the opposite of the situation. The religion of Islam changed the understanding of women in the age of ignorance and gave women the value they deserve. Women are valuable in Islam. The Prophet was very kind to women. In addition to this, he behaved sensitively in order to protect them from all kinds of evil that could touch them, and he often advised his Companions on this issue. He warned men to treat women well. In his Farewell Sermon, he also mentioned women as God's trust. We too must protect the trust of Allah; We must give women the love, respect and value they deserve. In this study, first of all, the understanding of women in the period of ignorance is discussed, then the understanding of women in Islam is mentioned and Hz. Muhammad's (s.a.s) views on women are mentioned. The view of Islam towards women is discussed in detail and compared with the understanding of women in the period of ignorance.

Keywords: Women, Islam, The Age of Ignorance, Equality, Love, Respect.

Giriş

İslam'da kadın konusunu incelemeyen önce Cahiliye toplumunda kadının değeri meselesini ele almaya çalışalım; Cahiliye toplumunda kadının hiçbir değeri yoktur. Onlara göre kadın sadece bir tüketicidir ve kabile hayatına katkısı bulunmayan bir konumda değerlendirilmektedir. Bu yüzden kız çocukları doğduğunda onlardan utanıyor, onları istemiyor, hatta onları diri diri gömüyorlardı. Birinin kız çocuğu olduğunda neredeyse insan içine çıkamazdı. Bu konu hakkında Kuran-ı Kerim'de şöyle buyrulmaktadır: “*Onlardan biri, Rahmân'a yakıştırdığı (kız çocuğu) ile müjdelence öfkeye kapılarak yüzü mosmor olur.*” (ez-Zuhruf 43/17).

Yine cahiliye Arapları kadınların sözlerine itibar etmez, fikirlerini sormazlardı. Kadınlar mali ilişkilerde, evlilikte, toplumsal hayatta arka planda kalmakta; onların kişiliğine, fikirlerine ve haklarına saygı duyulmamaktaydı (Kazıcı, 2020). Cahiliye döneminde erkek üstün bir varlık olarak görülür, kabilenin en önemli üyesi sayılırdı. Bu yüzden erkek bir çocuk dünyaya geldiğinde büyük bir sevinç yaşanırdı. Onlar, erkek çocuklarına değer verir, onları el üstünde tutarlardı. Kız çocuklarını ise diri diri gömerlerdi. Bu içler acısı durum cahiliye toplumunda normal olarak karşılanır; hatta böyle yapmayan insanlar toplumdan dışlanırdı. Bu durum İslam'ın gelmesine kadar bu şekilde devam etmiştir.

1. İslam'da Kadın

İslam gelmesiyle cahiliye kadın anlayışı üzerinde önemli değişiklikler oldu. İslam dini mağdur olan kadının bir bakıma imdadına yetişti; kadın-erkek bütün insanların, soyu ne olursa olsun bütün beşeriyetin yaratılıştaki eşit olduğunu ilan etti. Kadına cahiliye döneminde gösterilmeyen değeri verdi. (Topaloğlu, 2013). İslam'da kadın değerli kabul edildi; onun fikirlerine önem verildi. Kadın, belli başlı konularda söz sahibi olabildi ve kabilenin üyesi sayıldı. İslamiyet geldikten sonra kız çocuklarına da büyük değer verildi ve kız evlada sahip olanlar çocuklarından utanmamaya ve erkek çocuklarını sevdikleri gibi kız çocuklarını da sevmeye başladı.

Kur'an'ın tebliğcisi olan Hz. Peygamber (s.a.s) de salih kadını dünyanın en değerli varlıklarından saydı onlara önem verdi. Kadın ve erkeği tarağın dişleri gibi birbirine eşit kabul etti (Böke, 2021). Ailesinden olsun ya da olmasın tüm kadınlara karşı saygılı bir tutum içinde oldu, onları dinledi, sorunlarına çözüm bulmaya çalıştı (Görmez, 2011). Hz. Muhammed (s.a.s) kadınlara karşı çok nazik davrandı, onları kötülüklerden korumaya çalıştı. Hz. Peygamber (s.a.s) bu kapsamda erkeklere şu tavsiyede bulundu: “*Sizin en hayırlınız kadınlara karşı en hayırlı olanınızdır.*” (Tirmizî, “Radâ”, 11).

Ayrıca Hz. Peygamber (s.a.s), “*Cennet annelerin ayakları altındadır.*” (Nesâî, “Cihad”, 6) buyurarak kadını saygının zirvesine taşıdı. Bu konuda Necip Fazıl Kısakürek'in de çok güzel bir sözü vardır: “Kadın diri diri toprağa gömülürken onu oradan çıkartıp ayaklarının altına cenneti seren dinin adıdır İslam” (Sis, 2018). Üstat Necip Fazıl, İslam'da kadının değerini mükemmel bir cümleyle kısaca özetlemiştir. Ancak günümüzde ayaklarının altına cennet serilen şiddet görüyor, değersizleştirilip hakaretlere uğruyor. Bu üzücü durum maalesef günden güne İslam'ın kadın anlayışını terk ettiğimizi gösterir.

Allah'ın elçisi Hz. Muhammed (s.a.s) kadınlara iyi davranma konusunda erkekleri uyarmak suretiyle Veda Hutbesinde bütün insanlığa şöyle seslendi: “*Ey insanlar! Kadınların haklarını gözetmenizi*

ve bu hususta Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim. Siz kadınları, Allah'ın bir emaneti olarak aldınız; onların namuslarını ve iffetlerini Allah adına söz vererek helal edindiniz. Sizin kadınlar üzerinde haklarınız, onların da sizin üzerinizde hakları vardır." İslam'da kadının canı, onuru, iffeti, namusu emanettir. Bu emanete hiyanet etmek Allah'a hiyanet etmeyi gösterir. O hâlde Allah'ın emaneti olan kadına el kaldırmamalıyız, Allah'ın emanetine hakaret etmemeliyiz. Onlara sevgi ve saygı göstermeliyiz. Müslüman bir birey olarak kadına hak ettiği değeri en güzel şekilde vermeliyiz. Bu konuda Hz. Muhammed'in (s.a.s) bize gösterdiği, tavsiye ettiği şekliyle kadına karşı davranışların nasıl olması gerektiğini dünyaya anlatmalıyız. Müslüman olmayan toplumlara bu konuda rol model olursak belki onların kalplerini İslam'a ısındırıp İslam'ı onlara sevdirebiliriz. Bunu başarmanın zor olmadığı kanaatindeyiz. Fakat günümüzde kadınlara iyi davranma hususunda ileriye doğru adımlar atmak yerine maalesef gittikçe cahiliye dönemindeki kadın anlayışını hatırlatan uygulamalarla karşılaşmaktayız.

Kadının üstlendiği roller çok önemlidir; en başta anneliği önemlidir, bir eş olarak durumu önemlidir, bir kız evlat olarak konumu önemlidir. Fakat bunların hepsinin çok daha ötesinde kadının insan olması önemlidir (Kala, 1 Mayıs 2017). Bir erkek nasıl doğuştan birtakım haklarla doğuyorsa aynı şekilde bir kadın da temel haklarla dünyaya gelir.

Sonuç

Müslüman bir toplum olarak kadınlara her zaman saygı göstermeliyiz ve onları korumalıyız. Kadına şiddet konusuyla dünya gündemine girmemeliyiz. Aksi takdirde Hz. Muhammed (s.a.s) gibi mükemmel bir örnek karşımızda varken böyle bir konuyla gündeme gelmek bizler için büyük bir utanç ve üzüntü kaynağı olacaktır.

Çocuklarımızı yetiştirirken İslam'ın kadın anlayışını onlara anlatmalıyız. Bir ailede anne saygı, sevgi ve değer görüyorsa o ailede yetişen çocuk da büyüyünce eşine ve başka kadınlara saygı, sevgi ve değer verir. Çocuklarımızı şiddete eğilimli bireyler olarak yetiştirmemeliyiz. Onlara toplumda saygı ve sevginin nasıl olacağını anlatmalıyız. Eğer küçük yaşlarda bu alışkanlığı çocuklarımıza kazandırabilirsek kadına şiddet azalır. Atalarımızın "Ağaç yaşken eğilir" sözünü hatırlamalı ve erken yaşta bu değeri çocuklarımıza kazandırmalıyız. Bu değeri çocuklarımıza yeterince anlatabilir ve hissettirebilirsek kadınların mutlu ve huzurlu olduğu bir dünya elde edebiliriz. Unutmamalıyız ki kadın her zaman ve her şartta değerlidir.

Kaynakça

- Böke, E. G. "İslam, Kadın ve Hayat". *Diyanet Dergi*, 12 Kasım 2021. <https://dergi.diyaret.gov.tr/makaledetay.php?ID=30876>
- Ebû Dâvûd Süleymân b. el-Eş'as b. İshâk es-Sicistânî el-Ezdî. *es-Sünen*.
- Görmez, M. "İslam'ın Kadına Bakışı". *V. Dini Yayınlar Kongresi Açılış Konuşması*. Ankara, 2013. <http://www.mehmetgormez.com/kadinveaile/islaminkadinabakisi>.
- <https://www.diyaret.tv/islam-aynasinda-kadin/video/islam-aynasinda-kadin--1-bolum>
- Kazıcı, Z. "İslâm'da Kadın: (Bir Mukayese) / İslam'da Kadınlar: (Bir Karşılaştırma) / المرأة في الإسلام: مقارنة". *İlahiyat Akademi Dergisi* 11 (2020), 57-72.

- Kala, Ş. "Eksen İnsan". *Diyanet TV*. Yayın Tarihi 1 Mayıs 2017. <https://www.youtube.com/watch?v=Dj8T0DkXIUw>
- Kur'an Yolu. Erişim 21 Ekim 2022. <https://kuran.diyanet.gov.tr>
- Nesâî, Ebu Abdirrahmân Ahmed b. Şuayb b. Ali. *Sünenü'n-Nesâî*. trc. Ahmet Muhtar Büyükçınar, Ahmet Tekin, Ö.Faruk Harman, Yaşar Erol. 8 cilt. İstanbul: Kalem Kitabevi, 1981.
- Sis, F. H. "İslam Aynasında Kadın". *Diyanet TV*. Yayın Tarihi 2018.
- Tirmizî, Ebû İsâ Muhammed b. İsâ b. Sevre (Yezîd) et-. *el-Câmiu's-Sahîh*.
- Topaloğlu, B. *İslam'da Kadın*. İstanbul: Ensar Neşriyat, 2013.